

Arkusz testowy zawiera informacje prawnie chronione do momentu rozpoczęcia konkursu.

OGÓLNOPOLSKI KONKURS HUMANISTYCZNY

TEST KONKURSOWY
klasa

SP 6

ORGANIZATOR

Omnibus

XVIII EDYCJA
5 KWIETNIA 2017

Czas pracy: 45 minut

WPISZ KOD SZKOŁY

Na starcie otrzymujesz od nas 100 punktów – tyle ile masz decyzji do podjęcia. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz dodatkowo 1 punkt, za błędną zabieramy dany punkt. Gdy nie odpowiadasz, zachowujesz podarowany punkt. Pamiętaj, że każda z odpowiedzi A, B, C, D może być fałszywa lub prawdziwa. W czasie konkursu nie wolno używać słowników, notatek, podręczników i innych pomocy naukowych. Sprawdź, czy arkusz testowy jest dopasowany do Twojej kategorii wiekowej i czy jest obustronnie zadrukowany. Zgłaszaj wszelkie nieprawidłowości. O szczegółach i wydarzeniach konkursu czytaj na stronie www.jersz.pl i [fb.com/LowcyTalentowJersz](https://www.facebook.com/LowcyTalentowJersz). Wyniki konkursu będą dostępne 6 tygodni po konkursie.

Życzymy sukcesów i zapraszamy do testu konkursowego Omnibus!

Agnieszka Krzemińska **Rabusie na smokach** (Polityka nr 22(2606), 2 czerwca 2007) fragment

Długo zastanawiano się, jak wikingom udawało się pływać po morzach i zdobywać nowe lądy bez znajomości kompasu i magnetometru. Jedną z teorii mówiła, że do Danii trafił kompas z Chin. Potwierdzeniem tej hipotezy było znalezienie w 1948 r. na Grenlandii połówki drewnianej tarczki z 17 nacięciami i wyraźną dziurą pośrodku. Drugi podobny, ale lepiej zachowany zabytek znaleziono na Wolinie w 2003 r. Badacze stwierdzili, że jest to pierwszy w całości zachowany kompas słoneczny. Z pewnością wikingom bardzo pomagało kierowanie się położeniem Słońca i Gwiazdy Polarnej. Jak jednak sobie radzono, kiedy niebo było zasnuwane chmurami?

Nordyckie sagi wspominają o kamieniach słonecznych, zwanych też kryształami. Badacze już od dawna przypuszczali, że owym tajemniczym kamieniem mógł być kordieryt, zwany kompasem wikingów (minerał, który występuje na terenie Skandynawii), albo inne materiały, które mogą polaryzować światło słoneczne. Badania polaryzacji światła na Arktyce, prowadzone ostatnio przez zespół Gabora Horvatha z Uniwersytetu Eotvos w Budapeszcie, zdają się potwierdzać hipotezę, że takie kryształy mogły służyć do ustalania pozycji słońca w czasie mgły lub podczas zachmurzenia. Może to one właśnie sprawiły, że wikingom nie były straszne nawet mgły północnego Atlantyku?

Pamiętaj! Wszystkie pytania odnoszą się do powyższego tekstu!

1. Powyższy tekst:

- A) to fragment powieści
B) wspomina o utworach literackich
C) adresowany jest do miłośników historii
D) adresowany jest do ludzi interesujących się żeglarstwem

2. Problematyka przedstawionego wywodu związana jest z:

- A) żeglarstwem
B) historią
C) geografiją
D) archeologiją

3. W powyższym tekście nie ma:

- A) fikcji
B) opisów natury
C) dialogów
D) fantastyki

4. Osobą mówiącą możemy nazwać:

- A) podmiotem lirycznym
B) narratorem
C) naukowcem
D) recenzentem

5. Osoba wypowiadająca się w powyższym tekście przyjmuje pozycję:

- A) eksperta
B) uczonego
C) historyka
D) wikinga

6. W swoim wywodzie osoba mówiąca

- A) przywołuje odkrycia naukowców
B) cytuje opinie innych naukowców
C) opiera się wyłącznie na własnych badaniach
D) z rezerwą podchodzi do odkryć innych naukowców

7. Początek powyższego tekstu:

- A) ma formę pytania
B) to zdanie wprowadzające temat rozważań
C) zawiera zwrot do czytelnika
D) wyraża emocje piszącej

8. Z powyższego tekstu wynika, że:

- A) wikingowie z pewnością nie potrzebowali kompasu
B) kompas wynaleziono w Chinach
C) wiele wskazuje, że wikingowie dysponowali kompasem
D) wikingowie skonstruowali kompas

9. O kamieniach słonecznych dowiadujemy się:

- A) z legend B) z wykopalisk C) od naukowców D) od samych wikingów

10. Zgodnie z powyższym tekstem kompas słoneczny:

- A) został odkryty w pochówkach wikingów B) ma kształt koła z 17 nacięciami
C) pozwalał żeglować bez względu na warunki D) miał pewne ograniczenia

11. *Kordieryt* to:

- A) kompas słoneczny B) *kompas wikingów*
C) minerał D) narzędzie skonstruowane w Chinach

12. Z powyższego tekstu wynika, że:

- A) wikingowie przypuszczalnie mogli żeglować nawet we mgle B) pozycję słońca można było ustalić nawet w nocy
C) wciąż nie wiemy, jak wikingowie żeglowali bez znajomości kompasu
D) pierwszy zachowany w całości kompas słoneczny odkryto w Danii

13. Pytanie padające w ostatnim zdaniu:

- A) wyraża wątpliwość piszącej odnośnie wyników badań B) nie wymaga odpowiedzi
C) stanowi efektowny sposób zamknięcia wywodu D) wprowadza nowy wątek

14. Pytanie *Jak jednak radzono sobie, kiedy niebo było zasnuwane chmurami?*:

- A) jest sposobem urozmaicenia stylu wywodu B) służy zaciekawieniu czytelnika
C) jest początkiem nowego wątku D) wprowadza do tekstu styl potoczny

15. Temat powyższego tekstu oddaje wypowiedzenie:

- A) kunszt żeglarski wikingów B) historia kompasu C) tajemnice nawigacji D) czy można żeglować we mgle?

16. Wypowiedzenie Długo zastanawiano się, jak wikingom udało się zdobywać nowe lądy:

- A) jest zdaniem złożonym B) ma dwa orzeczenia
C) jest równoważnikiem zdania D) zawiera zdanie bezpodmiotowe

17. Czasownikiem w formie nieosobowej jest wyraz:

- A) pomagało B) znaleziono C) ustalenia D) zachmurzenia

18. Wyraz *minerał*:

- A) nie ma formy liczby mnogiej B) ma trzy sylaby
C) ma więcej spółgłosek niż samogłosek D) odmienia się przez przypadki

19. Wypowiedzenie *pierwszy w całości zachowany kompas słoneczny*:

- A) jest równoważnikiem zdania B) zawiera jedno orzeczenie
C) zawiera dwa rzeczowniki D) jest zdaniem pojedynczym

20. W zdaniu *Tajemniczym kamieniem mógł być kordieryt*:

- A) podmiotem jest wyraz *kamieniem* B) przydawka jest wyrazem czterosylabowym
C) podmiotem jest rzeczownik w mianowniku D) podmiot jest wyrazem czterosylabowym

21. W zdaniu *Wikingom nie były straszne nawet mgły*:

- A) wszystkie wyrazy należą do odmiennych części mowy B) znajduje się wyraz, który ma więcej liter niż głosek
C) podmiotem jest wyraz *mgły* D) podmiotem jest wyraz *wikingom*

22. Zaimkiem jest wyraz:

- A) owym B) to C) one D) który

23. Czasownikiem w bezokoliczniku nie jest wyraz:

- A) znajomość B) zdobywać C) całość D) służyć

24. Podkreślony wyraz w sformułowaniu *bez znajomości kompasu*:

- A) jest przyimkiem B) jest jednosylabowy C) należy do nieodmiennej części mowy D) ma dwie samogłoski

25. Sformułowanie *nowe lądy*:

- A) to związek przysłówka z przymiotnikiem B) tworzą wyrazy w tym samym przypadku
C) tworzą wyrazy mające tyle samo spółgłosek co samogłosek D) zawiera przymiotnik